

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 51/2017-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 24. januára 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], a [REDACTED], [REDACTED], zastúpených advokátom JUDr. Jindřichom Stoszkom, Černyševského 26, Bratislava, vo veci namietaného porušenia ich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a ich práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Trenčín v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 154/2014 a jeho rozsudkom zo 6. mája 2015, postupom Krajského súdu v Trenčíne v konaní vedenom pod sp. zn. 2 To 95/2015 a jeho uznesením z 1. decembra 2015 a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Tdo 31/2016 a jeho uznesením zo 6. septembra 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] a [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 21. decembra 2016 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], a [REDACTED], [REDACTED]

██████████ (ďalej len „sťažovatelia“), vo veci namietaného porušenia ich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a ich práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Trenčín (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 154/2014 a jeho rozsudkom zo 6. mája 2015, postupom Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 To 95/2015 a jeho uznesením z 1. decembra 2015 a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Tdo 31/2016 a jeho uznesením zo 6. septembra 2016.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovatelia boli označeným rozsudkom okresného súdu odsúdení pre trestný čin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov. O odvolaní sťažovateľov rozhodol krajský súd označeným uznesením, ktorým ich odvolania ako nedôvodné zamietol. Podané dovolania sťažovateľov boli označeným uznesením najvyššieho súdu podľa ustanovenia § 382 písm. c) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) odmietnuté.

Sťažovatelia v sťažnosti argumentujú, že v ich trestnej veci okresný súd a krajský súd pri ustálení skutkového stavu akceptovali iba jednu skupinu dôkazov, resp. priebeh skutkového deja, tak ako ho prezentoval svedok – poškodený spolu s ďalším svedkom (príbuzným poškodeného), a verzia skutkového deja formulovaná sťažovateľmi nebola konajúcimi súdmi akceptovaná. V nadväznosti na to poukazujú sťažovatelia na obsah nimi uplatnených dovolacích námietok, v ktorých predostreli tvrdenie o absencii logického a presvedčivého odôvodnenia rozhodnutí okresného súdu a krajského súdu, v ktorom by bola zodpovedaná otázka, z akých dôvodov sa súdy priklonili k dôkazom v ich neprospech a prečo neakceptovali sťažovateľmi ponúknuté dôkazné návrhy svedčiace v prospech sťažovateľov. Túto skutočnosť sťažovatelia označujú ako základný dôvod sťažnosti adresovanej ústavnému súdu.

Sťažovatelia ďalej namietajú, že odvolací súd a ani súd dovolací sa vo svojich rozhodnutiach nevysporiadali s ich argumentáciu týkajúcou sa „*zákonosti orgánu Inšpekcie MV SR*“. Sťažovatelia poznamenávajú, že dovolací súd v uvedenom smere odkázal na stanovisko trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu, čo sťažovatelia nepovažujú za dostatočnú odpoveď v uvedenej otázke, a ústavný súd žiadajú, aby sa „*vysporiadal aj s námietkou sťažovateľov a predmetným stanoviskom trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu SR*“.

Napokon sťažovatelia argumentujú, že sa podľa ich názoru odvolací súd a ani súd dovolací presvedčivo nevysporiadali s ich námietkou o „*absencii označenia právnej normy a jej konkrétneho ustanovenia v skutku, ktorý im bol kladený za vinu, ktorú mali ako verejní činitelia porušiť – resp. konať v rozpore s ňou*“.

Na základe všetkých uvedených skutočností sťažovatelia žiadajú, aby ústavný súd rozhodol o ich sťažnosti nálezom, ktorým by vyslovil porušenie ich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a ich práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru označenými postupmi a rozhodnutiami okresného súdu, krajského súdu a najvyššieho súdu, predmetné uznesenia krajského súdu a najvyššieho súdu zrušil a vec vrátil krajskému súdu na nové konanie a priznal im náhradu trov právneho zastúpenia.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovatelia v sťažnosti namietajú porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v rámci trestného konania postupom a označenými rozhodnutiami okresného súdu, krajského súdu a najvyššieho súdu.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 48 ods. 1 ústavy nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanoví zákon.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

Podľa čl. 38 ods. 2 listiny každý má právo, aby jeho vec bola prerokovaná verejne, bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 154/2014 a jeho rozsudkom zo 6. mája 2015

Právomoc ústavného súdu vyplývajúca z čl. 127 ods. 1 ústavy je vo vzťahu k všeobecným súdom limitovaná princípom subsidiarity, podľa ktorého poskytuje ústavný súd v konaní podľa čl. 127 ústavy ochranu základným právam alebo slobodám fyzických osôb a právnických osôb za podmienky, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Vo vzťahu k časti sťažnosti týkajúcej namietaného porušenia označených článkov ústavy, listiny a dohovoru rozsudkom okresného súdu sp. zn. 1 T 154/2014 zo 6. mája 2015 ústavný súd zistil existenciu procesnej prekážky uvedenej v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, a síce nedostatok právomoci.

Vo vzťahu k predmetnému rozsudku okresného súdu disponovali sťažovatelia opravným prostriedkom (odvolaním), ktorý aj využili. Poskytnutie ochrany v danom prípade potenciálneho porušenia dotknutých článkov ústavy, listiny a dohovoru spadalo do právomoci nadriadeného súdu, teda krajského súdu, čo vylučuje právomoc ústavného súdu. Ústavný súd vzhľadom na uvedené sťažnosť v tejto časti odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie v zmysle § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 To 95/2015 a jeho uznesením z 1. decembra 2015

Riadiac sa zásadou materiálnej ochrany ústavnosti judikatúra ústavného súdu reflektujúca na rozhodovaciu činnosť Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri rozsudok z 12. novembra 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verzus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, body 51, 53, 54) v prípade procesného rozhodnutia dovolacieho súdu o odmietnutí dovolania pre jeho neprípustnosť zároveň garantuje zachovanie lehoty na podanie sťažnosti ústavnému súdu aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu druhostupňového súdu (podobne III. ÚS 114/2010).

V zmysle uvedeného preto ústavný súd pristúpil k preskúmaniu námietok sťažovateľov uplatnených vo vzťahu k označenému rozhodnutiu krajského súdu, ktoré bolo napadnuté dovolaniami sťažovateľov posúdenými dovolacím súdom ako neprípustné.

Ústavný súd v zmysle svojej ustálenej judikatúry nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať skutkové a právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, s výnimkou ich arbitrárnosti alebo zjavnej neodôvodnenosti majúcej za následok porušenie základného práva (obdobne napr. I. ÚS 13/00, III. ÚS 151/05, III. ÚS 344/06).

Ústavný súd v zmysle uvedeného pristúpil k preskúmaniu zlučiteľnosti obsahu namietaného uznesenia krajského súdu s limitmi dotknutých článkov ústavy a dohovoru.

Krajský súd vo svojom rozhodnutí konštatoval správnosť skutkových a právnych záverov rozsudku okresného súdu, ktorý podľa vyjadrenia krajského súdu vykonal dokazovanie v potrebnom rozsahu a získané dôkazy vyhodnotil v súlade so zásadou voľného hodnotenia dôkazov. Krajský súd na tomto mieste argumentoval, že prvostupňový súd vychádzal z celého komplexu dôkazov, teda tak z výpovedí sťažovateľov, ako aj z výpovedí svedka – poškodeného a jeho blízkeho príbuzného, ktoré vyzneli v neprospech sťažovateľov, pričom boli podporené výpoveďami ďalších svedkov, ako aj súborom listinných dôkazov.

Krajský súd kvalifikoval odôvodnenie prvostupňového rozsudku ako dostatočné a presvedčivé a keďže odvolacie námietky sťažovateľov považoval za identické s obhajobnou argumentáciou sťažovateľov uplatnenou v konaní pred prvostupňovým súdom, s ktorou sa okresný súd náležite vysporiadal, v podrobnostiach odkázal na odôvodnenie jeho rozhodnutia. Vzhľadom na uvedenú skutočnosť sa ústavný súd oboznámil aj s obsahom odôvodnenia rozsudku okresného súdu, ktorý založil svoj právny záver o vine sťažovateľov na tejto argumentácii:

„Z vykonaných a vyhodnotených dôkazov mal súd preukázané, že obžalovaní spáchali žalovaný skutok tak, ako je uvedený vo výrokovvej časti tohto rozsudku. Obžalovaných usvedčuje výpoveď poškodeného, ktorý popísal udalosti žalovaného dňa tak

ako vyplýva zo skutkovej vety rozsudku. Predmetná výpoveď netrpí žiadnymi vnútornými rozpormi, je konzistentná a výstižná a jej pravdivosti nasvedčujú aj ostatné vo veci vykonané dôkazy. Vinu obžalovaných svojou výpoveďou pomohol preukázať aj svedok ■■■■■, otec poškodeného, ktorý sa k podstatným skutkovým okolnostiam vyjadril zhodne ako poškodený. Z ich výpovedi vyplynul neštandardný služobný postup obžalovaných pri riešení dopravného priestupku. Ten podľa súdu spočíval predovšetkým v nedôvodnom opakovanom presune zasahujúcich policajtov v čase ich služby služobným vozidlom po obci ■■■■■, ktorého potreba nevyplývala z vykonaného dokazovania. Zo zisteného správania obžalovaných práveže súd nadobudol presvedčenie, že tak konali v záujme utajenia, skrytia svojho nezákonného postupu v snahe vyhnúť sa prípadným neželaným svedkom. Z oboch svedectiev mal súd tiež za preukázané, že obžalovaní až potom čo sa vracali z prešetrenia oznámenia a až potom čo ich zastavil otec poškodeného, sa s poškodeným opätovne a bezdôvodne presunuli na iné miesto, kde mu vrátili pred tým prevzatú sumu 295 €, čoho priamym svedkom bol aj jeho otec. Obe svedectvá zároveň vyvracajú obranu obžalovaných o spísaní úradných záznamov o priestupku a zadržaní vodičského oprávnenia už pri prvom stretnutí, resp. bezprostredne po ňom. Aj ostatné vo veci vykonané dôkazy podporujú uvedené priame svedectvá. Predovšetkým sú to výpovede vyššie vypočutých ostatných svedkov, ktorí sa v inkriminovanom čase zdržiavali vo väčšej alebo menšej vzdialenosti od miesta činu, a ktoré viac alebo menej presne potvrdzovali tvrdenia poškodeného ■■■■■ a svedka ■■■■■. Predmetné svedectvá v zhode s výpoveďami ■■■■■ a ■■■■■ vyvrátili obranu obžalovaných o čase, ale hlavne mieste zadržania vodičského oprávnenia a súčasne tým nepriamo potvrdili výpovede ■■■■■, resp. z nich vyplývajúce časové a miestne súvislosti, ktoré sa bezprostredne viažu k okolnostiam výkonu služobného zákroku obžalovanými.

Pokiaľ ide o namietané časové súvislosti prejednávaného prípadu, je faktom, že nespochybniteľným dôkazom v tomto smere je úradný záznam zo dňa 25.9.2014 a jeho prílohy o použití prístroja Drager pri dychovej kontrole, ktorej sa poškodený podrobil o 13,33 hod. S prihliadnutím na napádanú časovú tieseň týkajúcu sa priebehu ďalších skutkových okolností (ako napr. vykonávanie a pokračovanie v služobnom úkone, spísania úradných dokumentov a pod.), ktorá podľa obhajoby vyplývala z výpovedí svedkov ■■■■■ a ■■■■■, súd poznamenáva, že ide o čas zaznamenaný do úradného tlačíva

obžalovanými. Vzhľadom na súvislosti, ktoré zhodne vyplynuli z výpovedí poškodeného a ostatných svedkov, a ktoré robia obranu obžalovaných nehodnovernou, súd nemôže vylúčiť, že ide o účelovo, minimálne však nesprávne vyznačený časový údaj, ktorý mal poslúžiť prípadnej obrane obžalovaných. Svedčí o tom predpoklad, že k zastaveniu vozidla muselo s ohľadom na zistené okolnosti dôjsť ešte predtým, ako sa poškodený podrobil dychovej skúške. Z toho je evidentné, že k spáchaniu priestupku muselo logicky dôjsť v čase pred 13,33 hod., t.j. obžalovaní najskôr museli vozidlo neoprávnene riadené poškodeným zastaviť, aby mohli následne pristúpiť k vykonaniu dychovej skúšky. Pravde preto skôr zodpovedá údaj uvedený v skutkovej vete ako údaj uvedený v potvrdení o zadržení vodičského preukazu č. [REDACTED] a v správe o výsledku objasňovania priestupku zo dňa 23.8.2014 a z nich vychádzajúcich ostatných služobných písomností. Vzhľadom k uvedenému preto podľa súdu produkovaná obrana obžalovaných v tomto bode, ktorou sa snažia spochybníť tvrdenia poškodeného a ostatných svedkov, neobstojí.

Ak sa v súvislosti s namietanou časovou tiesňou pozrieme na vec očami poškodeného, ani jeho tvrdenie o vypísaní príslušných listín obžalovanými až po druhom stretnutí potom ako otec poškodeného zastavil policajné vozidlo vracajúce sa z preverenia oznámenia, nevylučuje, aby obžalovaní postupovali tak ako vypovedal poškodený. Potvrdenie o zadržení vodičského preukazu a správa o výsledku objasňovania priestupku predstavujú tzv. predtlačené formuláre, ktorých vyplnenie nemôže byť časovo náročné pre dvoch príslušníkov policajného zboru, z ktorých je jeden dlhoročným policajtom s bohatými skúsenosťami z praxe.

Nelogickosť v obrane obžalovaných nepriamo preukazuje aj úradný záznam zo dňa 25.9.2014, ktorý obsahuje prepis zvukového záznamu zo systému REDAT zo dňa 23.8.2014. Zvukový záznam obsahuje viaceré zvukové záznamy, ktoré svedčia o pohybe obžalovaných k miestu činu, resp. na mieste činu v čase od 13,12 hod. do minimálne 14,10 hod., kedy sa ešte len vracali z preverovania podaného oznámenia v obci [REDACTED], čo zodpovedá časovým súvislostiam, ktoré vyplynuli z výpovedí vo veci vypočutých svedkov. S poukazom na výpovede svedkov zapadá do mozaiky nasledujúcich udalostí žalovaného dňa aj fakt, že obžalovaní ako členovia policajnej hliadky s volacím kódom Topoľ 101 žiadali vykonať lustráciu na poškodeného o 14,59 hod., čo podľa názoru súdu bezprostredne nadväzuje na skutočnosti tak, ako ich uviedol poškodený a svedkovia. Na druhej strane predmetný

časový údaj opätovne spochybňuje obranu obžalovaných. Žiadosť o lustráciu bola vykonaná so značným časovým odstupom od času vykonania dychovej skúšky poškodeným / 13,33 hod./ a rovnako aj od času spáchania priestupku poškodeným podľa tvrdení obžalovaných /13,50 hod./. Dôvod prečo obžalovaní lustrovali poškodeného s takým časovým oneskorením nemožno ospravedlniť ani vykonaním neodkladných služobných povinností, keďže preverenie nahláseného oznámenia pre obec [REDAKOVANÉ] znieslo odklad potrebou vykonať kontrolu traktora bez evidenčných čísel a tiež fakt, že obžalovaní lustráciu nevykonali bezprostredne ani potom, čo vybavili, resp. preverili nahlásené oznámenie. Aj prípadný argument, že lustrácia nie je podmienkou vykonania služobného zákroku vyznieva pochybne, nakoľko potom zostáva nezodpovedaná otázka načo a prečo obžalovaní vykonali následnú lustráciu poškodeného.

Námietka obhajoby týkajúca sa rozporuplných výpovedí svedkov medzi sebou navzájom ako aj vo vzťahu k poškodenému neobstojí. Podľa súdu treba brať pri hodnotení vykonaných svedeckých výpovedí do úvahy dôležité faktory ako sú časový odstup od spáchania skutku, rôzna vzdialenosť, na ktorú svedkovia sledovali udalosti žalovaného skutku, iné miesto, z ktorého sa dívali a mohli mať výhľad do okolia a v neposlednom rade okolnosti na ich strane, za ktorých sledovali situáciu vo svojom okolí, keď nemuseli prežitým udalostiam pripisovať z ich pohľadu veľkú vážnosť a tým pádom aj náležitú pozornosť. Všetky tieto okolnosti podľa súdu mohli podmieňovať rozdielnosti, ktoré vyplynuli z výpovedí jednotlivých svedkov. Treba si ale uvedomiť to hlavné, že opis udalostí svedkami sa v podstatných bodoch zhodoval s výpoveďami poškodeného a jeho otca. Zhoda sa prejavila nielen pri opise čiastkových udalostí, ale aj pri uvádzaní časových súvislostí a nadväzností. Tiež nemožno očakávať a požadovať od svedkov vzhľadom na skôr uvedené faktory, že opíšu jednu a tú istú situáciu úplne rovnako. Pre posúdenie hodnovernosti ich výpovedí je z pohľadu súdu relevantné, aby sa ich výpovede nevyznačovali podstatnými rozporami. V prejednávanom prípade však súd takéto zásadné odlišnosti nezistil, ba práve naopak, dospel k záveru, že svedectvá sa navzájom dopĺňali v podstatných tak vecných, miestnych, ako aj v časových súvislostiach.

Preto s poukazom na uvedené skutočnosti významne spochybňujúce obranu obžalovaných, súd ich obrannej argumentácii neuveril a vyhodnotil ju ako účelovú.

Následne na základe vyhodnotenej dôkaznej situácie súd dospel k rovnakým skutkovým záverom ako obžaloba. Vykonané dôkazy bezpochyby svedčia o tom, že obžalovaní pri plnení služobných povinností a v priamej príčinnej súvislosti s ich plnením v rámci svojej právomoci /§ 52 ods. 2 písm. a) zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch/ od poškodeného prevzali sumu 295 € ako pokutu za vedenie traktora bez príslušného vodičského oprávnenia, čím sa poškodený dopustil priestupku podľa § 22 ods. 1 písm. c) zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch, avšak bez toho, aby mu vydali pokutový blok ako doklad, potvrdenie o zaplatení pokuty. Uvedeným konaním /opomenutím/ postupovali v rozpore nielen s ustanovením § 22 ods. 2 a 3 zákona o priestupkoch, z ktorých vyplýva, že v blokovom konaní možno uložiť v prejednávacom prípade pokutu od 300 € do 650 €, ale hlavne s ustanovením § 85 ods. 4 veta druhá, podľa ktorého na pokutových blokoch sa vyznačia údaje o tom, komu, kedy a za aký priestupok bola pokuta v blokovom konaní uložená. Z posledne citovaného znenia vyplývala pre obžalovaných povinnosť vydať poškodenému blok na pokutu s predpísanými náležitosťami, čo ako bolo preukázané sa nestalo. V dôsledku preukázaného konania tak na strane obžalovaných došlo v dôsledku výkonu ich právomoci spôsobom odporujúcim zákonu k vedomému bezdôvodnému obohateniu a nadobudnutiu neoprávneného prospechu.

Na základe hore uvedeného preto súd dospel k záveru, že obžalovaní v inkriminovanom čase konali v priamom úmysle, teda vedome a chcene bez vydania bloku na pokutu prevzali sumu 295 € nimi deklarovajú ako pokuta za spáchaný dopravný priestupok, pričom tak konali za účelom vlastného obohatenia.

Žalovaným konaním obžalovaní porušili záujem spoločnosti na riadnom výkone rozhodnutí štátnych orgánov. “

Ústavný súd po preskúmaní odôvodnenia uznesenia krajského súdu, ale aj odôvodnenia rozhodnutia okresného súdu, na závery ktorého krajský súd vo svojom rozhodnutí odkázal, dospel k týmto relevantným čiastkovým záverom:

Z obsahu odôvodnenia rozhodnutia okresného súdu vyplýva, že ťažiskovým dôkazom, na základe ktorého bola v kontexte celého dôkazného procesu ustálená vina sťažovateľov, sa stala výpoveď svedka – poškodeného.

Predmetný dôkaz bol v súlade so zásadou voľného hodnotenia dôkazov vyhodnotený tak jednotlivo, ako aj vo vzájomných súvislostiach s ostatnými dôkazmi. V odôvodnení rozhodnutia bolo totiž konštatované, že výpoveď predmetného svedka netrpí vnútornými rozpormi a súčasne ju osvedčujú aj ostatné vo veci vykonané dôkazy.

Na tomto mieste bolo zdôraznené, že s výpoveďou svedka – poškodeného korešponduje aj výpoveď jeho blízkeho príbuzného, ktorý rovnako ako svedok – poškodený objasnil niektoré okolnosti skutku z pozície priameho svedka.

Predmetné svedectvá podľa záveru odsudzujúceho rozsudku spochybnili skutkovú verziu predkladanú sťažovateľmi a boli v podstatných bodoch osvedčené aj výpoveďami ďalších špecifikovaných svedkov.

Listiny, obsahom ktorých sa sťažovatelia snažili preukázať svoju skutkovú verziu, boli v odôvodnení rozhodnutia kvalifikované ako nehodnoverné, keďže autori ich obsahu boli práve sťažovatelia, ktorí mohli pre svoje potreby ich obsah prispôbiť tak, aby korešpondoval s ich budúcou potenciálnou obhajobou.

Odôvodnenie rozhodnutia poukázaním na obsah ďalších relevantných listín spochybnilo logickosť obhajobnej verzie sťažovateľov.

V závere odôvodnenia boli napokon špecifikované aj zákonné ustanovenia relevantného právneho predpisu limitujúce výkon právomoci, ktoré sťažovatelia pri svojom postupe úmyselne nerešpektovali.

Ústavný súd je toho názoru, že na obhajobnú argumentáciu sťažovateľov uplatnenú v prvostupňovom konaní, ale aj v konaní pred krajským súdom, kde ju sťažovatelia prezentovali v rámci uplatneného odvolania, reagovalo komplexné odôvodnenie oboch rozhodnutí náležitým spôsobom.

Podľa názoru ústavného súdu krajský súd v napadnutom uznesení v spojení s odôvodnením rozsudku okresného súdu zrozumiteľne a bez zjavných logických protirečení vysvetlil svoj skutkový a tomu zodpovedajúci právny záver, čím ako súd odvolací poskytol dostatočnú ochranu základným právam sťažovateľov.

Napadnuté uznesenie krajského súdu nenesie znaky svojvoľnosti ani arbitrárnosti, nie je v nesúlade s platnou právnou úpravou ani nepopiera zmysel interpretovaných

a aplikovaných právnych noriem a predovšetkým obsahuje dostatočne náležité a zrozumiteľné vysvetlenie svojich skutkových a právnych záverov v kontexte odvolacích námietok sťažovateľov. Ústavný súd v takýchto prípadoch nemá žiaden dôvod a ani oprávnenie na prehodnocovanie záverov všeobecného súdu.

Samotná skutočnosť, že si krajský súd neosvojil interpretáciu výsledkov dokazovania a ich právne posúdenie z pohľadu sťažovateľov, nemôže ešte viesť k záveru o porušení základného práva sťažovateľov garantovaného čl. 46 ods. 1 ústavy a ich práva garantovaného čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Uznesenie krajského súdu tak zodpovedá požiadavkám kladeným konštantnou judikatúrou ústavného súdu na odôvodnenia rozhodnutí všeobecných súdov, a ústavný súd preto konštatuje kvalitu jeho uznesenia ako súladnú s obsahom čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

K sťažovateľmi uplatnenej čiastkovej námietke porušenia čl. 48 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny ústavný súd konštatuje, že akékoľvek odôvodnenie vo vzťahu k nej v sťažnosti sťažovateľov absentuje.

Podľa judikatúry ústavného súdu ak preskúmanie namietaného postupu, resp. rozhodnutia všeobecného súdu v rámci predbežného prerokovania vôbec nesignalizuje možnosť porušenia základného práva alebo slobody sťažovateľa, reálnosť ktorej by bolo potrebné preskúmať po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie, ústavný súd považuje takúto sťažnosť za zjavne neopodstatnenú (I. ÚS 66/98, II. ÚS 101/03, II. ÚS 104/04).

Vychádzajúc zo svojich záverov ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosť sťažovateľov v časti námietky porušenia čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ústavy, čl. 38 ods. 2 a čl. 6 ods. 1 dohovoru označeným uznesením krajského súdu odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

K namietanému porušeniu základných práv zaručených čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Tdo 31/2016 a jeho uznesením zo 6. septembra 2016

Z obsahu namietaného uznesenia najvyššieho súdu ústavný súd zistil, že sťažovatelia podaný mimoriadny opravný prostriedok opreli o dovolacie dôvody v zmysle ustanovení § 371 ods. 1 písm. c) a i) Trestného poriadku (že bolo zásadným spôsobom porušené ich právo na obhajobu a že rozhodnutie konajúcich súdov je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku), taktiež o dovolací dôvod podľa ustanovenie § 371 ods. 1 písm. l) Trestného poriadku, ktorý však nijako argumentačne nepodporili. V dovolaní sťažovatelia formulovali v podstate totožnú argumentáciu ako v sťažnosti podanej ústavnému súdu.

Najvyšší súd vo svojom uznesení o podanom dovolaní rozhodol tak, že ho v zmysle § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol pre nesplnenie dôvodov dovolania podľa ustanovení § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

Záver o nesplnení dôvodov dovolania najvyšší súd oprel o takto prezentovanú argumentáciu:

„Podstata väčšiny námietok dovolateľov, ako sú tieto konštatované vyššie, tkvie v tom, že nimi spochybňujú hodnotenie jednotlivých dôkazov a v nadväznosti na to skutkové závery okresného a krajského súdu, pričom najvyššiemu súdu v súlade s doposiaľ uplatnenou obhajobou predkladajú vlastnú verziu skutkového deja vychádzajúcu z odchýlného hodnotenia vykonaných dôkazov. Nepochybne tak ide o skutkové námietky, ktoré vecne nezodpovedajú nielen obvinenými označenému dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., podľa ktorého správnosť a úplnosť zisteného skutku nemôže dovolací súd skúmať ani meniť, ale ani žiadnemu z ďalších dôvodov dovolania uvedených v odseku 1 tohto ustanovenia. Námietky skutkovej povahy sú totiž uplatniteľné iba v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 3 Tr. por., kedy je osobou oprávnenou na podanie dovolania výlučne minister spravodlivosti. Dovolací súd sa preto týmito skutkovými

námietkami dovolateľov nezaoberal (pozri napr. rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 14/2015).

Z nespokojnosti dovolateľov s tým, ako súdy prvého a druhého stupňa hodnotili dôkazy a k akým skutkovým záverom dospeli, zároveň pramení aj ich tvrdenie, že napadnuté rozhodnutia nie sú riadne odôvodnené, v čom vidia zásadné porušenie ich práva na obhajobu v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por.

K tomu treba uviesť, že predovšetkým okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia (str. 5 - 8) podrobne uviedol, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia a akými úvahami sa spravoval pri ich hodnotení. Z jeho odôvodnenia je zároveň zrejmé, ako sa vyrovnal s obhajobou obvinených, ktorú títo v podstate iba opakujú aj v podanom dovolaní. Odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového a druhostupňového súdu pritom nemožno posudzovať izolovane, keďže z hľadiska predmetu tvoria jeden celok (primerane pozri napr. uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 1. júna 2016, sp. zn. I. ÚS 336/2016). Preto pokiaľ sú odvolacie námietky iba opakovaním v predchádzajúcom konaní už uplatnenej obhajoby, s ktorou sa súd prvého stupňa v napadnutom rozhodnutí náležite vysporiadal, postačí ak odvolací súd odkáže na vecne správne dôvody napadnutého rozhodnutia.

Vychádzajúc z uvedeného najvyšší súd uzatvára, že dovolaním napadnuté rozhodnutie krajského súdu a jemu predchádzajúce rozhodnutie okresného súdu nie sú svojvoľné, práve naopak tieto poskytli obvineným adekvátnu súdnu odpoveď na všetky pre rozhodnutie podstatné otázky, ktoré boli v konaní nastolené.

K zásadnému porušeniu práva na obhajobu obvinených v zmysle uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. pritom nemohlo dôjsť ani tým, že krajský súd nereagoval na ich námietku spochybňujúcu zákonnosť postavenia inšpekčnej služby Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, už len z toho dôvodu, že v čase rozhodovania odvolacieho súdu bolo nielen jemu, ale i obhajobe známe stanovisko trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu č. 95/2015 prijaté k tejto otázke, čo je zrejmé aj z dôvodov dovolania.

Pokiaľ ide o námietku obvinených, že pri prečine zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) Tr. zák. je pomenovanie zákona, ktorý mal byť porušený, resp. v rozpore s ktorým mali konať, formálnou náležitosťou skutkového výroku

odsudzujúceho rozsudku a nepostačí jeho označenie v odôvodnení, je nutné najprv uviesť, že skutková veta musí zodpovedať právnej vete obsahovo tak, aby bolo možné konštatovanie naplnenia zákonných znakov trestného činu a teda bolo možné subsumovať zistený skutkový stav pod príslušné ustanovenie osobitnej časti Trestného zákona (pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 57/2016).

Pri prečine zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) Tr. zák., ktorého skutková podstata nie je blanketnou, to znamená, že v skutkovej vete musí byť popísané konanie páchatel'a tak, aby toto obsahovo zodpovedalo tomu, že ako verejný činiteľ v úmysle spôsobiť inému škodu alebo zadovážiť sebe alebo inému neoprávnený prospech vykonával svoju právomoc spôsobom odporujúcim zákonu bez nutnosti ho zároveň konkretizovať.

Vo vzťahu k posudzovanej veci poukazuje potom najvyšší súd na to, že skutkovému zisteniu súdov, ktorého podstata spočíva v tom, že obvinení ako službukonajúci policajti po uložení blokovej pokuty vo výške 295,- eur a prevzatí peňazí nevydali priestupcovi potvrdenie o zaplatení blokovej pokuty, pokračovali v služobnej činnosti a až po následnej sťažnosti otca priestupcu na ich postup peniaze vrátili a priestupcovi zadržali vodičský preukaz, zodpovedá právny záver, že ako verejní činitelia v úmysle zadovážiť sebe neoprávnený prospech vykonávali svoju právomoc spôsobom odporujúcim zákonu.

Z uvedeného vyplýva, že napadnuté rozhodnutie nie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku a teda ani táto obvinenými uplatnená námietka dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. nesplňa.

Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. l) Tr. por. najvyšší súd uvádza, že obvinení vecne neuplatnili žiadnu námietku, ktorá by tento dôvod dovolania mohla naplniť. Ten je totiž daný iba vtedy, ak odvolací súd zamietol odvolanie podľa § 316 ods. 1 Tr. por., teda výlučne z procesných dôvodov bez vecného preskúmania, hoci na to neboli splnené zákonné dôvody, alebo ak zobrať na vedomie späťvzatie odvolania obhajcom alebo osobou uvedenou v § 308 ods. 2 Tr. por. napriek tomu, že obvinený nedal výslovný súhlas na späťvzatie odvolania.

V posudzovanej veci však odvolací súd na podklade podaných odvolaní obvinených preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, ako aj správnosť

postupu konania, ktoré im predchádzalo, a po takto vykonanom prieskume dospel k záveru, že podané odvolania nie sú dôvodné a preto ich podľa § 319 Tr. por. zamietol.

Z týchto dôvodov najvyšší súd dovolania obvinených [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] podľa § 382 písm. c) Tr. por. bez preskúmania veci odmietol.“

Ústavný súd po preskúmaní odôvodnenia namietaného uznesenia najvyššieho súdu dospel k týmto relevantným čiastkovým záverom:

Najvyšší súd pri posúdení danosti sťažovateľmi uplatneného dovolacieho dôvodu podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku (rozhodnutie konajúcich súdov je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku) kvalifikoval nimi prezentované dovolacie námietky ako subjektívne hodnotenie dôkazov z pohľadu sťažovateľov, teda ako námietky skutkového charakteru, ktorých uplatniteľnosť je pri dovolaní ako mimoriadnom opravnom prostriedku vylúčená.

V rámci označeného dovolacieho dôvodu najvyšší súd interpretoval skutkovú podstatu dotknutého trestného činu a konštatoval, že súdmi ustálený skutok plne korešponduje so základnými znakmi predmetnej skutkovej podstaty. Najvyšší súd tak potvrdil správnosť subsumpcie ustáleného skutku pod príslušnú skutkovú podstatu trestného činu zakotvenú v Trestnom zákone a vylúčil dovolaciu vadu v zmysle označeného ustanovenia Trestného poriadku.

Vo vzťahu k argumentácii, ktorou sa sťažovatelia pokúsili preukázať existenciu dovolacieho dôvodu podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku (porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom), ktorý sťažovatelia videli v nedostatočnom odôvodnení rozhodnutí konajúcich súdov, najvyšší súd skonštatoval opak ich tvrdenia. Poukázal pritom na konkrétnu situáciu vo veci sťažovateľov, kde odvolací súd prevzal odôvodnenie rozsudku prvostupňového súdu, keďže odvolacie námietky sťažovateľov v podstate kopírovali obhajobu sťažovateľov, s ktorou sa náležite vysporiadal už prvostupňový súd. Označený postup odvolacieho súdu odobril najvyšší súd aj poukazom na judikatúru ústavného súdu, ktorá v minulosti takýto postup za označených okolností vyhodnotila ako konformný s ústavnou požiadavkou náležitého odôvodnenia rozhodnutia.

Ako neopodstatnenú vyhodnotil najvyšší súd aj ďalšiu na tomto mieste predstretú námietku sťažovateľov o nezákonnosti inšpekčnej služby Ministerstva vnútra Slovenskej

republiky, a to odkazom na zjednocujúce stanovisko trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu č. 95/2015, ktorým bola predmetná otázka vyriešená. Sťažovatelia v sťažnosti žiadali od ústavného súdu, aby k predmetnej otázke zaujal svoje vlastné stanovisko. Ústavný súd na tomto mieste zdôrazňuje, že zásadne v súlade s princípom právneho štátu zakotveným v čl. 2 ods. 2 ústavy, podľa ktorého štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon, do právomoci iných orgánov verejnej moci nezasahuje. Ústavnému súdu nepatrí zjednocovať právne názory senátov najvyššieho súdu, keďže táto úlohou je zákonom č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (§ 21 ods. 3) zverená kolégiám najvyššieho súdu. Ústavný súd nemá dôvod zasahovať do právomoci najvyššieho súdu a už vôbec nie v situácii, keď v čase rozhodovania o veci sťažovateľov zjednocujúce stanovisko trestnoprávneho kolégia existovalo.

Opodstatnenosť argumentácie sťažovateľov o formálnom nedostatku odsudzujúceho rozsudku spochybnil najvyšší súd vysvetlením pravidiel formulovania skutkových viet výrokovej časti rozsudku.

Najvyšší súd vychádzajúc z označených čiastkových záverov skonštatoval nedostatok sťažovateľmi formulovaných dovolacích dôvodov a dovolanie ako neprípustné odmietol.

V prijatom uznesení najvyšší súd podrobne interpretoval dotknutú právnu úpravu týkajúcu sa mimoriadneho opravného prostriedku – dovolania [§ 371 ods. 1 písm. c) a i) Trestného poriadku] a vo vzťahu k nej posúdil relevantnosť jednotlivých argumentačných námietok sťažovateľov. Najvyšší súd vyčerpávajúco odpovedal na ťažiskové argumenty sťažovateľov týkajúce sa ich tvrdení o nesprávnosti právnej kvalifikácie konania a o porušení ich práva na obhajobu zásadným spôsobom. Na základe náležitého odôvodnenia najvyšší súd vylúčil danosť dovolacích dôvodov podľa citovaných ustanovení Trestného poriadku a rozhodol o odmietnutí dovolania pre jeho neprípustnosť.

Konštatovanie o neprípustnosti dovolania sťažovateľov bolo založené na racionálnom, podrobnom, a teda ústavne konformnom výklade relevantnej právnej

úpravy, ktorý nepopiera jej účel a podstatu a na základe ktorého bol ustálený dôvod na odmietnutie dovolania.

Odôvodnenie namietaného uznesenia najvyššieho súdu tak predstavuje dostatočný základ pre jeho výrok, pretože sa opiera o náležité vysvetlenie právnej úvahy a zároveň vyčerpávajúcu odpoveď poskytnutú sťažovateľom zo strany najvyššieho súdu, na ktorej tento postavil svoje rozhodnutie. Ústavný súd tak považuje rozhodnutie najvyššieho súdu za nevybočujúce z limitov čl. 46 ods. 1 a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podobne ako v predchádzajúcom bode ústavný súd konštatuje, že akékoľvek odôvodnenie vo vzťahu k námietke porušenia čl. 48 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny v sťažnosti sťažovateľov absentuje.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti ústavný súd sťažnosť sťažovateľov aj v časti namietaného porušenia označených článkov ústavy, listiny a dohovoru predmetným uznesením najvyššieho súdu v zmysle § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde posúdil ako zjavne neopodstatnenú.

Ústavný súd vzhľadom na svoje závery rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. januára 2017